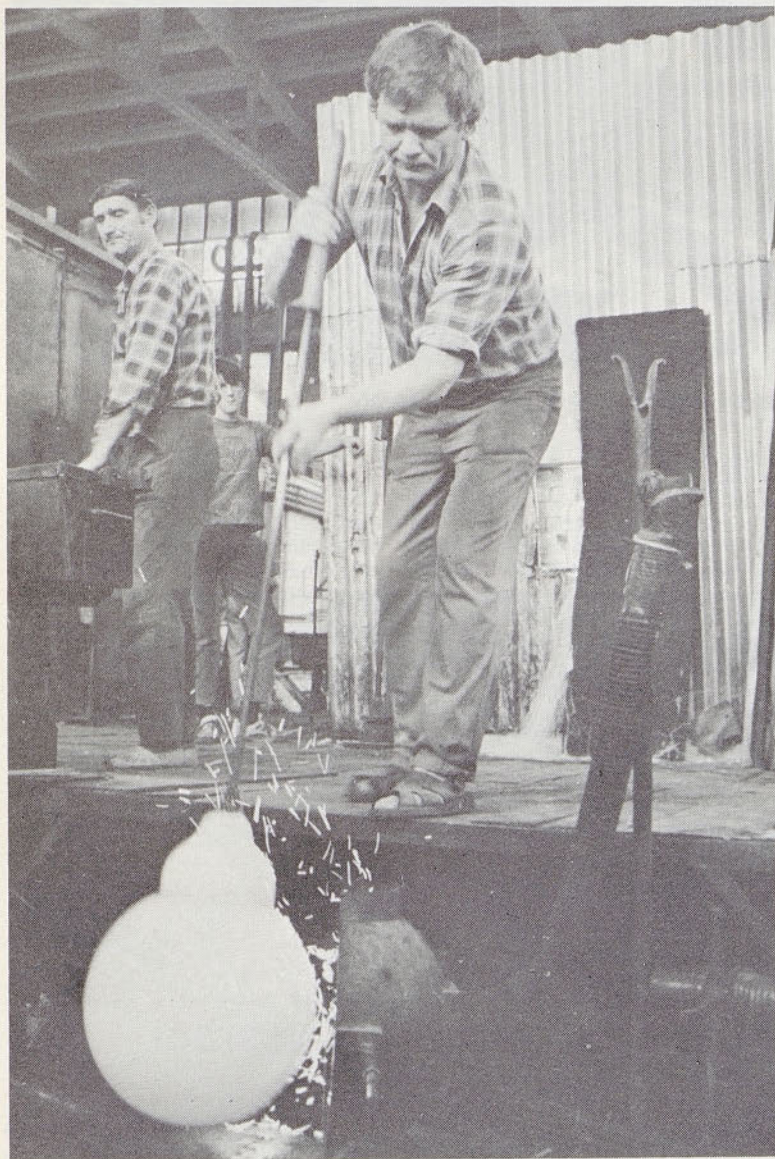

Kdaj bomo obnovili tovarno

Zunanost Steklarne še vedno spominja na tragični dogodek, v njeni notranjosti pa je po dobrem mesecu dni že stekla proizvodnja, vsaj njene najpomembnejše faze. Ob upoštevanju razsežnosti in posledic nesreče, lahko rečemo, da smo proizvodnjo sorazmerno hitro obnovili. Zaenkrat je še daleč od normalnih okoliščin. Tako nam na eni strani zdajšnja organiziranost dela povzroča visoke stroške, predvsem zaradi prevažanja izdelkov, na drugi strani pa sta zaradi prostorske stiske manipulacija in transport izdelkov in drugega blaga, ki poteka izključno preko severnega dvorišča, postala celo nevarna, na kar so nas že opozorili iz postaje milice. Delno bi rešili problem tako, da bi čimprej uspo-

sobili dvigalo folkoni, ter si preko njega omogočili transport izdelkov do nakladalne rampe in od tam v vagone.

Seveda vprašanje skladiščenja izdelkov še ne bo kmalu rešeno. Zasilno in najhitrejšo rešitev smo poiskali z razširitvijo skladiščnih prostorov v Podkrajju. Potem bomo lahko izpraznili parkirni prostor. Do takrat pa še vedno velja priporočilo članom kolektiva, da se, če le mogoče, na delo vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi. Tako bodo olajšali prostorsko stisko v neposredni bližini tovarne.

Znani so tudi rezultati analiz, ki jih je o v požaru zajetih objektih naredil Zavod za raziskavo materialov in konstrukcij. Analize so pokazale, da so

objekti poškodovani do take stopnje, da jih je treba porušiti.

Velike motnje v proizvodnji, predvsem zaradi obrnjenega transporta, nekatere zasilne rešitve v dodelavi, velika prostorska stiska, vse to nam narekuje, da čimprej zgradimo novo, pred ognjem čimbolj varno skladišče, ki bo optimalno izkoriščeno. Vzoredno s tem pa moramo zgraditi še prostore za nekatere spremljajoče dejavnosti. Novo skladišče bo, glede na v prihodnje načrtovani obseg proizvodnje, nekoliko manjše od dozdajšnjega. V zalogi naj bi imeli največ enomesečno proizvodnjo. Najmanj naj bi bilo v zalogi embalažnega stekla za farmacijo in prehrano, nekoliko večje pa bodo zaloge izdelkov za široko potrošnjo, ker to zahteva način prodaje.

Najprej pa se zastavlja vprašanje, kdaj bomo začeli z obnovo tovarne. Vsekakor moramo zimski čas izkoristiti za rušenje uničenih objektov in za izdelavo dokumentacije. Nove bomo pričeli graditi spomladi. Vse pa bo predvidoma gotovo do konca prihodnjega leta.

O pogovorih, ki smo jih imeli s predstavniki zavarovalnice, lahko rečemo, da je bil doslej njihov odnos do Steklarne zelo korekten, glede priznane odškodnine za uničene izdelke pa, da so bili uspešni. Upamo in želimo si, da

bi bili uspešni tudi pri odmeri odškodnin za uničene objekte, naprave in za izpadlo proizvodnjo. Ob tem pa je vseeno treba povedati, da zavarovalnica ne bo pokrila potreb po finančnih sredstvih za zgraditev novih prostorov. Treba je namreč vedeti, da so bili objekti stari in zato predstavljajo majhno vrednost – daleč od tiste, ki bo potrebna za nove. Zato govorice, da bo Steklarna s tem požarom dobila več kot je dejansko izgubila, niso osnovane. Ali povedano drugače, vsi v Steklarni zaposleni se bomo morali pošteno potruditi, da bomo izgubljeno nadomestili.

Prav z namenom, da bi olajšali zgraditev objektov, in uvoz potrebne opreme, v tem sklopu pa v določeni meri reševali tudi vprašanje brezposelnosti delavcev, smo se povezali z organi občinske skupščine pa tudi zunaj nje.

V prvem tednu oktoba je predviden sestanek predstavnikov občinskega izvršnega sveta in Steklarne s predstavniki slovenske vlade, na katerem se bomo poskušali dogovoriti o nekaterih konkretnih oblikah pomoči. Upam, da bodo rezultati tega pogovora uspešni, in da nam bodo olajšali napore pri obnovi tovarne.

Branko Milinovič, direktor

Zaenkrat le zasilne rešitve

Za večino delavcev, ki je morala po požaru ostati doma, ker je za nekaj časa ostala brez delovnih mest, je bilo čakanje za vrnitev na delo prava večnost. Za delavce, ki so sodelovali pri odpravljanju posledic in ponovnem organiziranju proizvodnje, pa je bil to čas izjemnih naporov in prizadevanj, da bi proizvodni proces čimprej spravili v normalne tokove.

Pisali smo že o nadčloveških naporih gasilcev in nekaterih delavcev, večinoma vzdrževalcev – da so kompresorsko postajo obvarovali pred ognjem. Prva naloga za tem je bila kompresorsko postajo obnoviti, očistiti prašne vode, zamenjati uničene ali poškodovane električne napeljave. In ko so se kompresorji v soboto 25. avgusta znova zavrteli, je to že prineslo rahlo olajšanje.

V prvih dneh po požaru, ko je bila večina proizvodnih delavcev doma, je bilo treba opraviti še mnoga druga de-

la: sanirati elektroopremo, oziroma napeljati nove nadomestne vode in zasilno razsvetljavo, sanirati vodne napeljave. S tem so bili ustvarjeni najnujnejši pogoji za ponovni zagon osnovne proizvodnje – predelave stekla.

V nedeljo, 26. avgusta so poskusno že obratovali avtomati (na enem IS-5 so v času mirovanja opravili tudi že dalj časa načrtovano tehnološko posodobitev), v ponedeljek, 27. avgusta pa je stekla proizvodnja pri avtomatih in v notranjem obratu. Ne vsa, ker so nekatere linije obmirovale, kajti eno od talilnih peči je bilo treba v dneh mirovanja ustaviti, zaradi iztekanja stekla.

Ker je velika količina izdelkov vezana na dodelavo, so bila naslednja dela usmerjena v čim hitrejšo rešitev oziroma pridobitev obratov brusilnice in slikarice. Stroje za žigovanje in žaganje izdelkov so preselili na začetek brusil-

Delavke v žigosarni so se med prvimi lahko vrstile na delo.

nice, kjer so prostori ostali nepoškodovani; rezanje in brušenje izdelkov pa prestavili v halo notranjega obrata. Tako so se 3. septembra že lahko vrstile na delo delavke pri žigosanju, 10. septembra pri žaganju izdelkov, teden dni pozneje pa tudi rezalke in brusilke na liniji razno.

Slikarnica je dobila svoj nov začasni prostor na mestu, kjer so svoj čas stale hladilne peči A banje (to smo pred časom ustavili zaradi prihrankov energije, delovne brigade in stroje pa preselili k drugim pečem).

Na dan, ko nastaja ta zapis (27. september) je bila večina delavk dekorirnice pri svojih opravilih. Tudi tistih 15, ki so vse do konca avgusta čistile steklarska orodja, ki jih je prizadela rja, zaradi zalivanja vode pri gašenju. Z enkrat ostaja nerešeno še satiranje izdelkov, deloma tudi zato, ker je pri tem treba upoštevati še ekološki vidik, zaradi česar bodo svoje zahteve postavljale tudi inšpekcijske službe.

Zdaj je na vrsti usposobitev dvigala folkoni, ki naj bi vozilo od pritličja do 2. etaže skladiščne zgradbe. S tem bo

odprta transportna pot izdelkov do nakladalne rampe in vagonov, odpadlo pa bo prevažanje izdelkov s kamioni do železniške postaje, kjer zdaj nakladajo vagoni.

V zadnjih dneh septembra je del pogorelega skladišča kartonov dobil zasilno streho, da bi pred padavinami zavarovala skladišče steklarskega orodja, ki je še vedno v spodnji etaži in mu bo še pred rušenjem potrebno poiskati drug prostor.

Vse kar je bilo narejenega doslej, so le zasilne rešitve, seveda pa ne tudi najboljše.

Prostorske stiske, neurejeni klimatski pogoji ... vsega tega si tisti, ki so izdelali te rešitve, dobro zavedajo. Naloga, ki se je zdaj lotevajo (verjetno pa bo v času branja teh vrstic že uresničena) je urejanje klimatskih razmer, kar bo tudi zahtevna naloga, saj je dobršni del napeljav poškodovan ali povsem uničen. Do takrat pa upajmo, da mraz še ne bo prehudo pritiskal. Nasploh pa si lahko želimo, da bi nam vsaj zima prizanašala, če nam je že poletje sprineslo tako veliko nesrečo.

Linija RAZNO – zdaj v notranjem obratu

vodjo komercialne inž. Antona Žagarja. Povedal je, da so naši kupci reagirali čustveno in razumevajoče. »Seveda si prizadevamo na različne načine, da bi čim hitreje ustregli kupcem. Upam, da nam je v precejšnji meri uspelo, čeprav ob takšnih pogojih dela, kot jih trenutno še imamo, predvsem pri transportu in odpremi, to prinaša slabši ekonomski uspeh. K temu je deloma prispeval tudi iztek banje z dimnim steklom (s tem je izpadla prodaja za Grčijo in Madžarsko), katere obnova bo trajala dalj časa.«

Korektno in s poslušom za pomoč so reagirali tudi naši dobavitelji. Pomagajo nam tako, da nam dajejo čim krajše dobavne roke, nekateri pa so nam za določen čas omilili plačilne pogoje.

S postopnim vzpostavljanjem proizvodnje se zmanjšuje tudi število na delo čakajočih delavcev. Pri zaposlovanju teh delavcev pa nam je priskočila na pomoč Tika Trbovlje. Od sredine septembra namreč v njej začasno dela 15 naših delavk.

Povejmo pa še to, da se med nas vračajo tudi delavci, ki so bili poškodovani ob požaru in odpeljani v bolnico.

Mesuda Pašagić in Sandi Kajič, ki sta se zastrupila s plinom, sta spet na svojih delovnih mestih, Marko Jančar pa si zdaj še zdravi zlomljeno nogo, zato mu želimo skorajšnje okrevanje.

Mili Kobal

Razumevajoči dobavitelji in kupci

Naj so bila prizadevanja za ponovno vzpostavitev proizvodnje še tako velika, prekinitev proizvodnje je vplivala tudi na poslovne tokove. Zaradi uniče-

nih zalog so nekateri kupci ostali praznih rok, roki za odpremo so se podaljšali. Kako so ob tem reagirali naši kupci in dobavitelji smo povprašali

Parkirni prostor, začasno skladišče za gotove izdelke – dokler ne bomo povečali skladišča v Podkrajju.

Potrditev pregovora

Prijatelj spoznaš v nesreči

Dan, ko je v Steklarni pustošil ogenj, je zdaj že nekoliko odmaknjen, vendar je še daleč čas, ko bomo odpravili njegove posledice. Zato je vsakršna pomoč, ki jo dobimo, še kako dragocena. V izredni številki Steklarja, namenjenega zapisom ob tragičnem dogodku smo zapisali, kdo vse nam je priskočil na pomoč, ali zato izrazil svojo pripravljenost. Danes lahko ta zapis dopolnimo s teleksom, ki smo ga prejeli prav v času tiskanja Steklarja, v njem pa so železničarji zapisali:

»Zavedamo se težkega materialnega položaja v katerem se nahajate, zato smo sklenili, da vas do konca leta oprostimo plačila stroškov za vagoni (kvalitete B in C), s tem da naše obveznosti pri zagotavljanju vagonov ostajajo nespremenjene. Sprejmite ta sklep kot naš prispevek pri sanaciji posledic požara.«

Ob tem moramo opozoriti še, da je pomoč Steklarni tekla v dveh smereh. Po prvi kot pomoč podjetju pri odpravljanju posledic požara, in drugi kot pomoč delavcem, ki bodo glede na težko stanje pomoč najbolj potrebovali. Do 1. oktobra se je na žiro računu sindikata v ta namen zbralo 85.000 dinarjev (seznam darovalcev bomo objavili prihodnjič). Kriterije, kako in komu razdeliti ta denar, pa bo skupaj s socialno službo izdelal sindikat.

Ob tem lahko še enkrat zapišemo našo iskreno zahvalo za pomoč vsem, ki nam pomagajo. Tako kot je dragocena pomoč, je dragoceno spoznanje, da prijatelja spoznaš takrat, ko si v stiski.

To pa nam vliva novih moči, še kako potrebnih pri obnovi tovarne.

Mili Kobal

Splošna kolektivna pogodba že velja, pomožna šele nastaja

Splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo je podpisana. Od 1. septembra se tudi neposredno uporablja. Ne sicer vsa njena določila, zato bomo v naslednjem sestavku na kratko opredelili posamezna določila, ki zadevajo urejanje pravic in obveznosti delavcev in se uporabljajo neposredno.

Ta pogodba je razdeljena na dve veliki poglavji in sicer eno zajema področje delovnih razmerij, drugo pa ureja osebne dohodke, prejemke ter druga nadomestila, do katerih imajo delavci pravico v zvezi z delom.

Podpis pogodbe o zaposlitvi

Delavci, ki so že zaposleni v organizaciji, ali se zaposlijo na novo, podpišejo POGODBO O ZAPOSLOTVI, s katero se urejajo vsa vprašanja, ki se dotikajo delovnega razmerja, pravic in obveznosti, ki jih imajo med trajanjem delovnega razmerja. Podpis te pogodbe je predviden tudi z republiškim zakonom o delovnih razmerjih. Delavec lahko zahteva presojo zakonitosti predloga pogodbe o zaposlitvi, če se z njeno vsebino ne strinja. V primeru pa, da pogodbe v roku 30 dni ne podpiše in tudi na zahtevo presoje zakonitosti, mu preneha delovno razmerje.

Ugotavljanje znanja in zmožnosti za delo

V primeru, da delavec ne dosega pričakovanih rezultatov dela, lahko poslovodni organ začne POSTOPEK UGOTAVLJANJA ZNANJA IN ZMOŽNOSTI ZA OPRAVLJANJE DEL IN POSTOPEK UGOTAVLJANJA PRIČAKOVANIH REZULTATOV DELA. Ta postopek je javen, o njem pa je obveščen tudi sindikat. Delavčovo delo je treba spremljati najmanj 30 dni in po končanem spremljanju z delavcem opraviti tudi razgovor, ter ga seznaniti z navedbami direktorja.

V primeru, da delavec nima potrebnega znanja in zmožnosti, mu delovno razmerje preneha, razen v primeru, če mu ni bila zagotovljena možnost izobraževanja v takšnem obsegu kot drugim delavcem na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Razporejanje

Delavec je lahko razporejen na delovno mesto, ki ne ustreza njegovi smeri in stopnji strokovne izobrazbe v primerih določenih z zakonom, ter v primeru nenadne odsotnosti drugega delavca in v primeru okvare delovnih naprav.

Takšna razporeditev je začasne narave, v tem času pa prejema delavec

osebni dohodek, ki je zanj ugodnejši (ali po njegovem delovnem mestu ali pa po novi razporeditvi).

Urejanje presežnih delavcev

Podrobno so opredeljene tudi PRAVICE DELAVCEV, KATERIH DELO POSTANE V PODJETJU (PRI DELODAJALCU) TRAJNO NEPOTREBNO. To so tako imenovani presežki delavcev, ki jih ugotovi direktor na podlagi predloga strokovnih služb, organ upravljanja – delavski svet pa določi konkretne presežne delavce, hkrati s tem pa sprejme tudi program reševanja tega problema.

Pravice, ki jih presežni delavci imajo oziroma njihove možnosti so določene v Zakonu o delovnih razmerjih.

V kolektivni pogodbi so navedeni t.i. izločilni kriteriji, ki naštevajo določene kategorije delavcev, ki ne morejo biti uvrščeni med presežke. Našteti so tudi temeljni kriteriji, ki se upoštevajo pri ohranjanju zaposlitve, oziroma pri uvrščanju delavcev med presežke.

Odsotnost z dela z in brez nadomestila

V 15. členu splošna kolektivna pogodba opredeljuje PRAVICO DO ODSOTNOSTI Z DELA Z NADOMESTILO IN BREZ NADOMESTILA OSEBNEGA DOHODKA.

Delavec prejema nadomestilo osebnega dohodka največ 7 dni v letu v primeru:

- lastne poroke 3 dni
- poroke otroka 2 dni
- smrti staršev 2 dni
- smrti zakonca ali otrok 3 dni
- smrti zakončevih staršev, bratov in sester 1 dan
- selitve družine iz kraja v kraj 3 dni
- selitve družine v istem kraju 2 dni
- elementarnih nesreč 3 dni

V primerih neodložljivih osebnih opravkov, zasebnih potovanj, nege družinskega člana (ki ni medicinsko indicirana), popravila hiše, stanovanja ali zdravljenja na lastne stroške, pa se delavcu lahko odobri odsotnost z dela brez nadomestila osebnega dohodka.

Izobraževanje

Pri pravici do izobraževanja je novost v tem, da imajo delavci, ki se izobra-

žujejo ob delu in je izobraževanje organizirano zunaj delovnega časa, večje število prostih delovnih dni oziroma več dopusta, kot ga je bilo po sedanji zakonodaji.

Osebni dohodki in nadomestila

V poglavju o osebnih dohodkih, nadomestilih in ostalih prejemkih so v 30. členu našteti plačilni razredi v katere bodo razdeljeni delavci in na podlagi te razdelitve bodo tudi prejemali osebne dohodke.

Delavci bodo razvrščeni v devet plačilnih razredov, prvo razvrščanje pa bo opravil direktor oziroma strokovna služba. Pomembno pri tem je, da se delavcu s to novo razvrstitvijo ne more zmanjšati osebni dohodek, razen v primeru, če bi izplačilo osebnih dohodkov po tej pogodbi ogrozilo poslovanje organizacije. V tem primeru sprejme direktor, na podlagi kriterijev iz splošne kolektivne pogodbe, odločitev, da se osebni dohodki znižajo največ za 20 %.

Po drugi strani pa so zneski v tej pogodbi minimalna oziroma najnižja osnova, ki jo lahko panožna ali podjetniška pogodba (ali splošni akt) tudi preseže.

Delitev dobička

Kolektivna pogodba vsebuje tudi možnost, da se del izkazanega dobička razredli med delavce in sicer v skladu s sklepom o delitvi dobička.

Dodatki

V nadaljevanju vsebine pogodbe so našteti dodatki za posebne obremenitve pri delu, neugodne vplive okolja, nevarnosti pri delu...

Delavci so upravičeni tudi do regresa za letni dopust, jubilejnih nagrad, odpravnin ob upokojitvi, solidarnostnih pomoči, po novem tudi do odpravnin zaradi prenehanja delovnega razmerja ter do vračila drugih stroškov, ki jih imajo v zvezi z delom (prevozi, malice).

To je le kratek izveček iz vsebine splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, v naslednjih izdajah Steklarja pa bomo nekatera poglavja obdelali bolj podrobno.

Ponovimo naj še to, da se določila o delovnih razmerjih, izredno plačanih dopustih (neplačanih) ter še nekatere stvari upoštevajo neposredno iz splošne pogodbe. Za osebne dohodke pa velja, da se morajo začeti deliti najkasneje tri mesece po uveljavitvi te pogodbe.

Ksenija Pirc

Čas je za enoten in močan sindikat

Dan izplačila avgustovske plače je večini članov kolektiva prinesel razočaranje. Sedemnajst odstotno povišanje plače (razlika regresa za letni dopust, en delovni dan več kot v preteklem mesecu in za 10 odstotkov višja vrednost GD – zaradi slednjega so nam nekateri v občini izrekli celo očitke, pri tem pa najbrž namerno prezrli, da

so plače v Steklarni že lep čas pod republiškim povprečjem) je takorekoč skopnelo, kajti za večino delavcev se je dobršni del pričakovane vsote spremenil v vrednostni papir. Ta pa je marsikomu zaradi nenehnega naraščanja življenjskih stroškov pomenil toliko kot nič. Naj so še tako laskavi obeti o tem, da bo v obveznici pridržana vsot-

ta denarja obrestovana po ugodni obrestni meri, tisti ki se bori za preživetje, težko razmišlja kakšna bo vrednost denarja čez eno leto, če s tistim kar ga ima, s težavo sklence začete s koncem meseca.

Približno takšna misel je tudi botrovala odločitvi vodstva Steklarne oz. strokovnega kolegija, da je pri izplačilu OD v obveznicah poskušal zaščititi tiste delavce, katerih plače so bile pod 3.500 dinarji, zato pa se je vrednost zplačil v obveznicah drugim delavcem povečala za odstotek in pol.

Pa so na sestanku delavcev, ki je bil na izplačilni dan (za sestanek so zbrali delavci poudarjali, naj ga ne sprejmemo kot štrajk, ampak le kot informativni, temu pa vsaj njegov začetek in »preduradni« del ni bil podoben), poleg kritike, zakaj sploh obveznice (nekdo je tudi razglabljal, če že mora dobiti plačo v vrednostnem papirju, zakaj jo potem ne dobi v delnicah), so kritiko izrekli tudi zaradi mejnega zneska. Ta bi moral biti postavljen višje. Mnenja, koliko, so bila različna. Čez tri dni je o plači in dogajanju na dan izplačila razpravljali izvršni odbor sindikata. Direktor je o razlogih, zakaj je bil del naših osebnih dohodkov izplačan v obveznicah, ponovil le tisto, kar je povedal na dan izplačila. Torej, da zakon o plačah določa, da se mora del povišanega OD nad povprečjem december-maj izplačati v obliki vrednostnih papirjev. Nič drugačna pa tudi ni bila obrazložitev pravne službe sindikata, pri kateri je sindikat Steklarne poiskal razlago omenjenega zakona.

Prepričanje kar precejšnjega števila delavcev je bilo, da je pri obračunu vrednosti obveznic prišlo do napake je ostalo brez argumentov. Nekateri pa so vztrajno zatrjevali, da je vso stvar na lastno pest zakuhala peščica vodilnih delavcev, z njimi pa naj bi bil tudi predsednik sindikata.

In kaj zdaj? Večina izmed nas si želi in upa, da bo zakon zaradi velikih socialnih pritiskov prej ali slej »padel«, čeprav ZIS za zdaj zahteva njegovo dosledno uresničevanje. Kot njegove pozitivne učinke navaja v gospodarstvu pridobljen velik del sredstev za akumulacijo. Na tak način zmanjšuje osebno porabo ter tudi s tem pri mednarodnih finančnih ustanovah gradi zaupanje o uspešnosti gospodarske reforme. Za Jugoslavijo pa ustvarja upanje, da bomo dobili svež denar, ki ga še kako potrebujemo za prestrukturiranje gospodarstva.

Zakon pa izvajajo delavci. Bojda v glavnem le v Sloveniji, zato da nam v Beogradu ne bi prilepili etikete glavnega podiralca gospodarske reforme. Smo pa ob teh neprijetnih dogodkih prišli do nekaterih spoznanj: da je skrb za ozimnico bolj postranska naloga sindikata. Kako bi sicer drugače lahko razumeli kritiko predsednika, da je na izplačilni dan razvažal jabolka. Bila pa je to priložnost za spoznanje, da moramo za svoje sindikalne zaupnike izbirati ljudi, ki bodo vlogo sindikata jemali z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi. Ni namreč dobro, da nekateri takrat, ko se ne morejo trkati po prsih, ali ni vse v njihovem interesu, valijo krivdo na predsednika, sami pa grozijo z odstopi. Zdaj je namreč prišel čas enotnih in močnih sindikatov.

Mili Kobal

Zahteve kupcev se spreminjajo

Na prvem mestu kakovost, šele nato cena

Slovensko farmacevtsko društvo, tehnološka sekcija je v Ljubljani sredi junija pripravila posvet na temo Problemi primarne steklarne in plastične embalaže. Ta tema nas kot velikega proizvajalca steklene embalaže še kako zadeva. Zato sta na posvetu sodelovala tudi dva naša sodelavca: Edi Zorko, tehnolog za proizvodnjo drobne embalaže in dipl. inž. farmacije Blaga Kazievska-Jerič, vodja tehnične kontrole, ki je po vrnitvi s posveta takole strnila obravnavano problematiko.

Uvodni referent tega seminarja je nosil naslov Zagotavljanje kakovosti pri proizvajalcu. V tem referatu so posebej poudarili naslednje – če bi še pred kakim letom vprašali kupca za značilnosti, ki se mu zdijo pomembne za dobavo, bi verjetno tudi v razvitem svetu odgovorili – cena, rok dobave, kakovost. Na žalost ni naključje, da bi po takem vrstnem redu pomembnosti značilnosti svojega poslovanja večina jugoslovanskih proizvajalcev razvrstila še danes.

V današnjem sodobnem poslovanju pa postaja kakovost izdelkov in storitev središnja tema. Svet gre konkurenčno, zato je najprej treba poiskati trg, ugotoviti potrebe in zahteve porabnikov in v skladu z njimi narediti izdelek. Vsi zaposleni se moramo tega še kako zavedati, saj prav to postavlja temelje našemu delu in obstoju. Je pa za vsesplošno razumevanje pojma kakovosti in stalne potrebe za njeno izboljšanje potreben čas in vztrajno delo, predvsem izobraževalno. Naj nam za primer služijo Japonci, ki so eno desetletje potrebovali, da so vzgojili vodilno strukturo za planiranje ter kontrolo in izboljšanje kakovosti; naslednji dve desetletji pa sta bili potrebni, da so s kakovostjo prehiteli zahod.

Porabniki in kupci so preizkusili kaj pomeni »boljša kakovost«. In kot rezultat se je pojavila revolucija kakovosti na svetovnem tržišču. Danes je že znana ugotovitev, da v tržnem tembovanju postaja kakovost pomemb-

nejša od cene; prvi pogoj konkurenčnosti je torej kakovost izdelka.

Za doseganje visoke ravni morajo kupci in dobavitelji repromaterialov (steklene embalaže) za farmacevtsko uporabo postaviti nekatere skupne dogovorjene zahteve in cilje. V teh medsebojnih odnosih kupec-dobavitelj, se kot primerni cilj postavljajo prizadevanja za izboljšanje kakovosti. Zato moramo mi kot proizvajalec steklene embalaže izpolnjevati svojo vlogo in naloge. Razumeti pa moramo tudi zahteve kupcev (Lek, Krka, Pliva) za zagotavljanje kakovosti izdelkov, kajti embalaža je kot stična ovojina neločljivo povezana s kakovostjo zdravlil. Visoka stopnja kakovosti pa je predpogoj za vključevanje farmacevtske industrije v mednarodni promet zdravlil.

Na koncu pa še to – sodobna zakonodaja danes že zagotavlja možnost uradnega inšpiciranja vseh dobaviteljev farmacevtske embalaže, zato se moramo na to temeljito pripraviti.

Blaga Kazievska-Jerič

Design kot poslovna strategija

Na Brdu pri Kranju je bil v septembru letos seminar s tem naslovom. Vodil ga je Deane W. Richardson, pomembna osebnost svetovne oblikovalske scene (med drugim član izvršilnega odbora ICSID – mednarodnega združenja oblikovalcev, katerega kongres bo prihodnje leto v Ljubljani), sicer pa solastnik znanega ameriškega podjetja. Iz zanimivega in zelo zahtevnega seminarja – udeležila sva se ga z ing. Žagarjem – objavljamo nekaj zanimivih misli.

Manjkajoči člen: Oblikovanje

»Petindvajset odstotkov poslovnih, načrtovalcev izdelkov, diplomiranih oblikovalcev in prodajalcev le malo ve, kako bi uporabili oblikovanje kot vir strateškega orožja v boju za poslovni uspeh. Oblikovalci si predstavljajo kot nekakšnega tehnika, ki šele takrat, ko je izdelek povsem oblikovan, izbere barve in določi, kam pride ime firme ali izdelka.« Večina proizvajalcev ne ve in ne razume, kaj industrijsko oblikovanje prinaša v razvojni postopek in kam v tem postopku spada.

Ključ je povezanost oblikovanja

Nekateri proizvajalci se začenejo zavedati, da je učinkovita povezanost oblikovanja ključ do konkurenčnega položaja na tržišču. Zaradi te zavesti je treba preoblikovati neustrezno prepričanje številnih poslovnih, češ da

je oblikovanje nepomembno in zanemarljivo. V resnici pa je dobro oblikovanje bistveno za poslovni uspeh. Je nujen element vsake strategije za konkurenčno poslovanje. Za proizvajalca pa učinkovita uporaba oblikovanja lahko pomeni razliko med konkurenčnostjo doma in v tujini in med izgubo prostora na tržišču. Dober design prepozna in spremlja spreminjajočo se naravo družb, izdelkov, strank in si prizadeva, da bi dosegel večjo jasnost in razumevanje teh

prožnih poslovnih vplivov. Želimo dopovedati, da je oblikovanje strateška dejavnost, naj bo to namenoma ali pometoma.

Ponoven premislek o razvojnem postopku

Še zdaj je najobičajnejši način razvoja kakšnega izdelka podoben štafetnemu teku – postopek je zaporeden, premočrten in neodvisen. Pri takem

Že v zagorski steklarni (pred l. 1900) so designu posvečali izredno pozornost – primer pihanih vrčev iz takratnega kataloga.

Nam dobro znana firma Rastal iz ZRN ima v najnovijem katalogu večkrat omenjen design, uvodoma pa poudarja misel: »Design oder nichtsein.« (brez designa ni obstoja).

ravnanju se posamezne skupine funkcionalnih strokovnjakov ukvarjajo z izdelki zaporedoma od faze do faze, pri tem pa se pogosto kažejo interesi, ki pravzaprav tekmujejo med sabo. Industrijskega oblikovalca velikokrat postavijo na konec razvojnega kroga, posledica tega pa je, da imajo izdelki pogosto obliko, kakršno jim dajo analitiki cen, načrtovalci prodaje in prodajalci. Pogosto je treba reševati samo vprašanja, pri katerih gre komaj za kaj več kakor površne podrobnosti. V razvojnem postopku bistveno manjka tisti, ki bi mislil na porabnika.

Multidisciplinarno skupinsko delo

Resnično učinkovit razvojni postopek je rezultat multidisciplinarnega skupinskega dela. Proizvajalci se morajo lotiti inovacije podobno kakor moštvo v rugbyju. Kakor morajo vsi člani društva med vso rugbyjsko tekmo igrati tako, da si pomagajo in sodelujejo, bi morali delati člani vseh disciplin, ki sodelujejo pri proizvodnji kakšnega izdelka. Med ključnimi disciplinami so proizvodnja, načrtovanje, prodaja, servisiranje in oblikovanje. Skupinsko delo lahko na različne načine skrajša proizvodni čas: da prej odkrije morebitne težave, da odpravi nenehno zapravljanje časa z novimi začetki in da izboljša celovito kakovost izdelka, ker izvedenci sodelujejo, si zaupajo in se bogatijo ob zamislih drugih. Sklepi o oblikovanju bi morali biti povezani, utemeljeni in uravnovešeni. Ekipe bi jih morala sprejeti kot izziv in se potruditi po najboljših močeh. Vse to so rezultati učinkovitega multidisciplinarnega skupinskega dela. Skupinsko delo, ki mu vodstvo pušti prosto pot, kratko malo pomeni, da so že na začetku procesa določeni vsi člani, da so ves čas na tekočem in da vejo, kdaj je čas za tek in kdaj za po-

dajo žoge. Ugotovili boste, da je veliko dela mogoče opraviti sočasno. Nekateri pravijo, da je to moštvo mlatičev ali dihursko delo, ampak za nas je to skupina za oblikovanje. Najpomembnejše je, da se morajo vsi člani skupine strinjati z zamisljo, da razvijajo izdelke, ki ustrezajo kakovosti in uspešnosti, kot ju pričakuje odjemalec, stranka.

Stranka (kupec)

Moč oblikovanja je v njegovi zmožnosti, da zajema in odseva porabnikove potrebe in vrednotenje. Pomembna sestavina uspeha japonskih in nemških izdelkov v ZDA je obveza, da se pri oblikovanju izdelkov močno usmerjajo k temu, kako bi ustregli kupčevim potrebam. Literatura o vodenju je polna retorike o tem, kako poznajo stranke in jim strežejo. V poslovni literaturi in programih šol za poslovneže pa manjka spoznanje, da je oblikovanje postopek, ki zamisel kupca oblikuje v izdelek. V resnici obsega izraz »uporabnik« več ljudi, med katerimi so lahko kupec, ki sam ne bo uporabljal predmetov, uporabnik in strežno osebje, odvisno od določenega segmenta tržišča. Za uspeh kateregakoli izdelka je bistveno pomembno, da zadovolji potrebe vsakega tipa uporabnika glede na njegovo pričakovanje. Ameriški uporabnik, zanesljivo pa tudi čezmorski, veliko bolje spoznavata vrednost in kakovost kakor pa še pred desetimi leti. Vsak izmed uporabnikov ima svoje zahteve in vpliva na določen odtenek meril za oblikovanje.

Kupca, ki ni končni uporabnik, na primer nakupovalca, člana vodstva ali njegovega izvedenca, skrbijo stroški življenjskega ciklusa, izdelek, cena, vrednost, ugled, podoba, stroški servisiranja in dosegljivost rezervnih delov; sama vprašanja, ki vplivajo na od-

ločitev o nakupu. Toda o resnični kakovosti in zanesljivosti govori izdelek, ne pa vprašanja in zvezi z nakupom.

S stališča končnega uporabnika vpliva oblikovanje na funkcionalnost, izvedbo, dojemanje kakovosti, uporabnost, trajnost in zanesljivost – vse to skupaj pa tvori konkurenčno prednost oblikovanja. Uporabniki pričakujejo, kakšen naj bo »kvaliteten« izdelek; čeprav tega ne morejo vedno pojasniti ali izraziti, pa to pričakovanje vsekakor obstaja in res vpliva na to, kaj izberejo za nakup in kaj rajši kupujejo. Vsakršno določeno okolje pomaga dognati, kako si kakšna oseba predstavlja kakovost. Pri tem ima vlogo veliko dejavnikov: kultura, gospodarnost in politika, da jih omenimo le nekaj. Z oblikovanjem je mogoče izraziti ta izmika-joča se pričakovanja; ta niso ne statična ne nespremenljiva.

Bistvene lastnosti, zanesljivost,

trdnost in »kvaliteta«, se kažejo uporabnikom v vrsti oblikovalčevih sredstev, kot so oblika, ustreznost, tehnika obdelave, vezi, barve, grafika, ergonomija (prilagojenost dela človeku) in navodila. Dobro oblikovanje razvija izdelke, ki ustrezajo uporabnikom; uporabniki naj se ne bi morali prilagajati izdelkom. To vpliva na uporabnost, izvedbo, napake, nezgode, udobnost, utrujenost, image družbe in navsezadnje na zadovoljstvo stranke.

Ko prvič prodaja svoj izdelek, to še nič ne pomeni. Ko se bo poslovni svet bolj zavedal ugodnega gospodarskega učinka, ki se da doseči, če posvetimo oblikovanju dovolj pozornosti, bodo imele od tega več koristi družbe in gospodarstvo, ker bo več ljudi kupovalo vaš izdelek tudi drugič – to pa ustvarja image družbe in izdelka.

Slavko Marcen

Zakaj kakovost v Steklarni

Uspešnega tržnega tekmovanja si ne moremo zamisliti brez kakovostnih izdelkov. Če je v preteklosti veljalo kot osnovno merilo za nakup naših izdelkov cena, to ne velja več.

Kupci se odločajo za nakup na osnovi kakovosti izdelka. Minili so torej časi, ko smo lahko ponujali zgolj izdelke, katerih glavna odlika je bila nizka cena.

Za uspešen prodor na tržišče si moramo prizadevati vsi člani kolektiva. Razviti in nato učinkovito izdelati moramo takšne izdelke, ki bodo tržno zanimivi in sprejemljivi.

Naša prizadevanja morajo biti usmerjena v načrtno in sistematično izboljšanje kakovosti in s tem konkurenčnosti naših izdelkov na domačem ali tujem tržišču.

Veliko tudi izvažamo, zato mora biti kakovost in ugotavljanje kakovosti izdelkov eden bistvenih parametrov v boju za večji izvoz, saj z nižjimi cenami tam ne bomo mogli več konkurirati. Kako doseči cilje?

Kakovost je eden izmed nepogrešljivih elementov poslovne politike vsakega podjetja, saj ji posveča precejšen pomen tudi projekt EVROPA 92. Velik pomen projekt Evropa 92 daje dokumentaciji, zbiranju in shranjevanju podatkov in izobraževanju vsakega posameznika v podjetju.

Ker se kakovost začne že v naših glavih, moramo člani kolektiva spre-

niti svojo miselnost. Kakovost ni last ene same službe, ampak je posledica dela nas vseh na svojih delovnih mestih, saj vemo, da izdelek in njegova kakovost nastaja od razvoja izdelka, priprave tehnologije, izdelave v proizvodnji in eksploataciji, torej v vseh fazah delovnega procesa.

Iz tega vidimo, da kakovosti ne zagotavljajo samo kontrolorji. Njihova naloga je, da ob pomoči ostalih delavcev kolektiva ugotavljajo systemske in naključne napake in težave v proizvodnji. Nato zahtevajo ukrepanje odgovornih z namenom, da bi vzroke za nastanek slabe kakovosti odpravili pravočasno. Vse to pa ni mogoče, če kontrola ne posreduje informacij o kakovosti.

Vsi v Steklarni si moramo prizadevati izdelati kakovostne izdelke ob čim manjšem izmetu. Ne sme nam biti težko dodatno se izobraževati in spoznati pomen in pojem kakovosti. Želimo doseči, da bo vsak strokovnjak za kakovost na svojem področju, kjer dela.

Vsi poznamo japonske izdelke in vemo, da so vanje vgradili samo eno pomembno značilnost, to je kakovost, od katere odlično živijo.

Srečo Skodlar, dipl. inž.
Biro za industrijski inženiring
Ljubljana

Kratke vesti

Obvestilo o delovnem času v ambulantni Dol

Ambulanta III Dol pri Hrastniku bo od 3. 9. 1990 dalje delala po naslednjem razporedu:

- ponedeljek: samo popoldne od 13. do 20. ure
- torek, sredo, četrtek, petek: samo popoldne od 6. do 13. ure.

Popoldansko delo ambulate je prilagojeno predvsem zavarovancem, ki zaradi zaposlitve dopoldne do sedaj

niso mogli uveljavljati potreb po zdravstvenem varstvu brez izostanka od dela ali drugih zadržkov.

Nadomestilo osebnega dohodka za invalide II. kategorije

Skupščina SFRJ je sprejela zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je začel veljati dne 8. 8. 1990.

S 13. členom je dodan še nov 37. člen v zakonu o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Na osnovi tega določila se pri odmeri nadomestila osebnega dohodka zaradi dela s skrajšanim delovnim časom razlikuje delovni invalid II. kategorije zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni od delovnega invalida II. kategorije zaradi poškodbe izven dela in bolezni;

• Pri delovnem invalidu II. kategorije zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni je nadomestilo razlika med

osebnim dohodkom, ki ga dobi zavarovanec za delo s skrajšanim delovnim časom in osebnim dohodkom, ki bi ga dobil, če bi delal poln delovni čas.

• Pri delovnem invalidu II. kategorije zaradi poškodbe izven dela ali bolezni pa je nadomestilo 85 % razlike med osebnim dohodkom, ki ga dobi za delo s skrajšanim delovnim časom in osebnim dohodkom, ki bi ga dobil, če bi delal polni delovni čas.

Sprememba oziroma zmanjšanje nadomestila je torej le pri tistem invalidu II. kategorije, kjer je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela, upošteva pa se pri odmeri in izplačilu od 8. 8. 1990 dalje.

Odsek za invalidsko zavarovanje

Odsotnost z dela sporočite pravočasno

Člane kolektiva opozarjamo, da morajo (osebno ali po svojcih) obvestiti podjetje (kadrovsko službo – telefon int. 107 ali svojega nadrejenega) o odsotnosti z dela v primerih:

• obiska pri zdravniku (redno ali v

dežurni službi);

• odprtega bolniškega staleža;

• ali kakršnegakoli drugega zadržka, v enem dnevu.

V nasprotnem primeru se bo njihova odsotnost štela za neopravičeno.

Šport in rekreacija

Dopustov je konec. Po katastrofalnem požaru dobiva življenje spet normalni tok. In v ta, v narekovaju normalni tok, sodi tudi telesna kultura. Sezona ligaških tekmovalnih, ki se je začela nekje septembra, nas bo z večjimi ali manjšimi prekinitvami spremljala vse tja neke do konca prve polovice naslednjega leta. To pa seveda pomeni, da bo tudi naša temu primerno bolj zanimiva.

Nogomet

Nogometaši so prvi začeli svoj prvenstveni ples. Ob mladincih, ki letos tekmujejo v vzhodni skupini druge republiške lige, sta tu še članska in kadetska sekcija, ki merita moči v Celjski nogometni ligi, pa tudi pionirji imajo svoje regijsko prvenstvo.

Mladinci so doslej odigrali skoraj že polovico jesenskega dela prvenstva. Dokaj neugoden žreb je bil vzrok, da je njihov točkovni izkupiček morda manjši od načrtovanega. Toda v prvih štirih kolidih je bilo treba kar trikrat v goste, porazu v petem kolidu na svojem igrišču pa so malce krivi tudi igralci sami, ki so na dan srečanja z vrstniki iz Rogaške Slatine, vse dopoldne igrali mali nogomet in tako precej utrujeni odigrali bolj pomembno prvenstveno tekmo. Pa si pogledajmo izide prvih petih kol. Nafta (Lendava) : Hrastnik 2 : 1 (0 : 1), Hrastnik : Paloma Sever 1 : 0 (1 : 0), Kovinar (Maribor) : Hrastnik 6 : 0 (4 : 0) Pragersko : Hrastnik 6 : 0 (1 : 0) in Hrastnik : Steklar (Rogaška Slatina) 4 : 1 (3 : 0).

Članska enajsterica je v prvih dveh kolidih igrala neodločeno, v tretjem pa je bila prosta. Zanimivo, da fantje, ki so se zbrali takorekoč zadnji hip, v dveh prvenstvenih tekmah še niso dosegli gola, za nameček pa ga tudi niso prejeli. Tako doma proti enajsterici Celulozarja (Krško), kot v Radečah proti Papirničarju je bil rezultat 0 : 0. Člani so odigrali tudi dve pokalni tekmi. Doma so presenetljivo premagali republiškega ligaša Partizan Hmezd iz Žalca z 1 : 0, nato pa izgubili v Velenju z domačim rudarjem kar 1 : 10.

Namizni tenis

Tudi namiznoteniška sezona se je letos začela razmeroma zgodaj, a so vseeno prvo kolo zvezne lige morali preložiti za teden dni. Pri edinem hrastniškem ligašu – ženski vrsti TKI Kemičar, nič novega. Od načrtovanih okrepitvah so ostale le želje. Edina, ki je prestopila med »kemičarke« je ljubljanka Maja Tilinger, ki pa še zdaleč ni takšna okrepitev kot Koperčanka Polona Čehovin, ki je prek Ljubljane končala v Vrtojbi namesto v Hrastniku. Kakorkoli že, mlada hrastniška vrsta, za katero bo bržčas nastopila ista postava kot v pretekli sezoni, to je: Manca Sevršek, Tanja Nišavič in Mojca Guzelj, bo znova stala pred zahtevno nalogo z edinim ciljem, ki se mu pravi – obstanek v ligi. Obstanek v A republiški ligi pa so si šele z dodatnim kvalifikacijskim srečanjem zagotovili fantje. Žerko, Medved in Teršek so izkoristili priliko, ki se jim je

nenadejano ponudila in s 5 : 3 premagali ljubljanski Kajuh-Slovan, ter se rešili že skoraj zanesljivega izpada iz družine najboljših slovenskih ekip. Poleg omenjenih dveh ekip bo mlajša selekcija članic tekmovala v enotni republiški ligi.

Rokomet

V nekaterih tekmovalnih sistemih se je letos, zapletlo kot že zlepa ne. Nogometaši so prvo ligo povečali na 19 članov, v namiznem tenisu so nekateri pretili z bojkotom, najbolj pa so zadevo zakuhali rokometni delavci. Začelo se je z zveno ligo, pa o tem, koliko bo drugih lig in kdo bo v njih sploh igral. Kar je predlagala ena republika, je druga spodbijala in tako naprej in tako dalje. In ko je zadeva, vsaj kar zadeva zvezne ravni, postala kolikor toliko jasna in sta se Slovenija in Hrvaška dogovorili, da bodo klubi iz teh dveh republik sestavljali eno izmed štirih 14 članskih drugih Zveznih lig, se je izkazalo, da so slovenski rokometni delavci, vsaj kar se tiče tekmovalnega sistema znotraj Slovenije, povsem zapali. Ko pišemo te vrstice, si še niso na jasnem, kako in kaj hočejo. Koliko članov bo v republiški ligi, kdo je iz nje izpadel, kdo ima pravico neposredne uvrstitve, kdo mora v kvalifikacije in, ali te sploh bodo. Skratka kar preveč nejasnosti za amaterske delavce, ki že tako in tako komaj sestavljajo kraj s krajem. Danes, ko je tudi v športu vse bolj pristopen marketing, ti res ne more biti vseeno, če ne veš kdaj se bo prvenstvo pričelo in v kateri ligi boš sploh igral.

Med tiste, ki niso ne na nebu in ne na zemlji, sodijo tudi dolski rokometiši. Naprej so se več kot mesec dni trdo pripravljali na kvalifikacije za prvo republiško ligo, potem pa zvedeli, da kvalifikacij ne bo, in da so se neposredno uvrstili v družbo najboljših slovenskih ekip. Potem se je nekdo spet spomnil drugače in zadeva je šla spet v drugo smer. Zadnja, sicer pri nikomur preverjena informacija pravi, da je treba spet spremeniti število klubov v enotni republiški ligi. Doklej še ta negotovost, slovenski rokometni velemožje? Bojim se, da bo strpnosti konec in da se bo to nepotrebno nategovanje in igračenje z živci poštenih amaterskih delavcev nekaterim grenko maščevalo skozi prvenstvo. In kdo bo potem miril strasti in sploh na račun koga? Tisti, ki so za vse odgovorni, na svoj račun prav gotovo ne. Sicer pa, če smo v startu zamudili že skoraj mesec, zakaj ne bi še kak dan. Fantje, vi pa le pridno vadite, morda boste odigrali tudi kakšno prvenstveno tekmo.

In če pustimo vse to ob strani, moramo povedati, da je kljub temu intenzivnost priprav dolskih rokometišev vendarle upadla. Treninje so slabše obiskani, na prijateljskih tekmah z več ali manj istimi nasprotniki pa tudi ni tiste prave zagnanosti. Od kakšnih deset odigranih tekem so varovanci trenerja Bale dobili le tri ali štiri. Brez okrepitev, oslabiljeni po odhodu kaptana Medveda v trboveljski Rudar, bodo fantje le težko prenesli breme novega prvenstva ne glede v kateri ligi bodo zaigrali.

Nasprotno članskemu pa je mladinsko prvenstvo steklo brez posebnih zapletov, če izvzamemo nepotrebne in nepojasnjene premaknitve starostne

meje za eno leto navzgor. Dolani so na ta račun ostali brez dveh, treh igralcev in bodo prisiljeni vsaj leto dni po nepotrebnem pavzirati. Z mladinsko konkurenco so po novem prestari, za člansko pa očitno premladi. V prvem kolu so Dolani gostili vrstnike Zagorja Izlak in tesno vendar pošteno izgubili s 25 : 26 (9 : 12)!

Tenis

Teniški klub Hrastnik je pripravil za svoje člane prvo klubsko prvenstvo. Nastopilo je 48 posameznikov, zmagal pa je Marjan Bevc, potem ko je v finalu z 2 : 1 premagal Slavka Ručmana, tretji je bil Matej Pavčnik, četrti pa Franc Zajc. Zanimivo, da je peto mesto osvojil nekdanji nogometaš Boris Mlakar-Rožca.

Streljanje

Naši strelci bodo v prihajajoči sezoni močno oslabiljeni. Gospodarska situacija, kakršni smo pač priča, je poslala v svet s trebuhom za kruhom enega najboljših slovenskih strelcev, Bogdana Slanška, ki se je pred dvema letoma odločil prestopiti med »steklarje« in bil najzaslužnejši za uvrstitev ekipe v prvo republiško ligo, bo naslednji dve leti preživel v tujini. Tja je odšel kot delavec trboveljskega Rudisa, kateremu posli očitno ne gredo najbolje. Če bo Bogdanu uspelo, da bo tudi v Nemčiji nadaljeval svojo nadvse uspešno športno pot, potem bo vse v redu, v nasprotnem primeru pa lahko le z grenkobo rečemo, da smo zavedajoč se lastni slabosti in neurejenosti, ko gre za vprašanje vrhunskih športnikov, izgubili še enega odličnega športnika, pred katerim je bila še lepa prihodnost. Kakorkoli že, slovo ki so mu ga pripravili njegovi sotekmovalci in vodstvo SD Steklar je bil nadvse pristrčno, z eno samo željo: »Imej se lepo in čimprej se vrni med nas.« Kako zapolniti vrzel po odhodu najboljšega moža, pa je že drugo vprašanje, s katerim se ubadajo zadolžene strukture v uspešnem vodstvu SD Steklar. O tem pa morda prihodnjič.

Za konec pa še tole. Na občinski Zvezi telesnokulturnih organizacij so se odločili izdajati svoje glasilo pod imenom »Rekreativec«. K sodelovanju vabijo vse, ki so pripravljeni pisati o telesni kulturi, klubih, športnikih in funkcionarjih. Pogoj je le, da je to pisanje izključno dobronamerno, kritično, vendar brez podtikanj in omalovaževanj. Veseli bodo zlasti prispevkov iz zgodovine hrastniške telesne kulture, predvsem tistih iz predvojnih let. Poskusite! Prispevki niso honorirani.

Jože Premec

Komentiramo

Kegljanje

Že nekaj desetletij sta v Hrastniku dva kegljaška kluba, med katerima je zdrava, športna konkurenca. Oba sta bila uspešna, vendar pa bi lahko bila še bolj. Že nekaj let obstaja tudi ideja o združitvi in premeščanju igralcev, da bi ustvarili eno kakovostno moštvo, v katerem bi bili predvsem mlajši igralci, ki bi nastopali v nižjem rangi in se s tem pripravljali na nastope v višjem

rangu. Zaradi različnih interesov do tega še do danes ni prišlo. Kegljaški klub Rudnik Hrastnik si je letos ponovno izbral mesto v drugi slovenski ligi – vzhod. Ocenili smo, da bi s sedanjimi igralci težko obstali v ligi, zato smo stopili v stik z vodstvom KK Bratstvo Hrastnik ter dvema igralcema Ranzinger Zdravkom, Laznik Adolfom, ki sta s soglasjem uprave pristopila v KK Rudnik. KK Rudnik se zaveda, da je z odhodom teh dveh igralcev kegljaški klub Bratstvo močno oslabilen, zato mu je pripravljen pomagati. Po dogovorih in dejanskem prestopu obeh igralcev klub Bratstvo ni izrazil interesa za izbralce KK Rudnik. Do prestopa igralcev KK Rudnika v KK Bratstvo torej ni prišlo zato, ker uprava in igralci KK Rudnik tega ne bi hoteli, ampak zato, ker s strani KK Bratstvo ni bilo pravega zanimanja oziroma kakršnihkoli dogovorov ne z uprave, niti z igralci KK Rudnik.

Za KK Rudnik Hrastnik
Milan Tanšek

Pripis uredništva

K temu komentarju dodajmo še opravičilo in pojasnilo, da smo zaradi pomankanja prostora zapis o kegljanju v 7. 8 številki nekoliko skrajšali. Izpuščen je bil stavek, v katerem je pisec članka izrazil upanje, da se bo med klubom dogovorjeno do začetka športne sezone tudi uresničilo v zadovoljstvo obeh strani. Če se je tako tudi zgodilo, ne vemo, se pa avtorju zapiša, ki je zaradi odvzetega stavka morada izzvenel drugače, opravičujemo.

Mili Kobal

Zanimalo vas bo

Junij 1990

Maj smo končali s 1402, junij pa s 1403 zaposlenimi. V tem mesecu je v podjetje prišlo 5, zapustili pa 4 delavci.

Prišli so:

Bajro Salkić – odnašalec, Štefan-Branko Gužvinec – vzdrževalec – pravnik, Gregor Berhard – delavec v kartonaži, Ramiz Delić – odnašalec, Branko Krejan – cizeler.

Odšli so:

Ida Stražar – na lastno željo, Olga Marolt – upokojena, Matjaž Podmenik – v JLA, Dejan Zakonjšek – na lastno željo.

Poročilo so se:

Milena Vrdelja – poročena Pavčnik, Ivan Akmačić in Zinka Dautović, Đorđe Novaković in Ružica Obrovac.

Prirastek v družini:

Irena in Dejan Milinović – sina Roka, Omer Avdić – sina Admiraa, Zoran

Ostrovčrnik – sina Patrica, Andrej Leskovšek – sina Kristijana, Smilja in Ljubo Jorgić – sina Dejana.

Julij 1990

Julij smo končali s 1401 zaposlenim delavcem. V podjetje je prišlo 9 novih delavcev, 5 žensk in 4 moški. Delovno razmerje pa je prekinilo 11 delavcev.

Prišli so:

Milena Munda – servirka v PD, Cvetka Vintar – sobarica v PD, Nataša Kostanjšek – servirka v PD, Nataša Golež – čistilka – pomivalka, Janez Funkl – pomočnik strojnika IS, Bojan Draksler – konstruktor, Sebastjan Vovčko – operater na kontrolni liniji, Renato Zorc – cizeler in Alenka Kirn – vodja načrtovanja in analit. gosp.

Odšli so:

Anton Zavrl – upokojen, Amalija Bezgovšek inv. upokojena, Olga Bobek – predčasno upokojena, Matilda Čavlovič – upokojena, Lidija Germadnik – upokojena, Viktorija Čululejevič – izključena, Irena Habrun – izključena, Marjan Mladenović – izključen, Senad Mujkanović – izključen, Bojan Kekić – izključen, Lilijana Kotnik – na lastno željo.

Poročili so se:

Fikreta Halilović in Safet Smajić

Prirastek v družini:

Simon Zajec – hčer Sabino, Zinka in Ivan Akmačić – hčer Marinko.

Avgust 1990

V avgustu nas je bilo zaposlenih 1393 delavcev. Na novo so se zaposlile tri delavke, podjetje pa je zapustilo 11 delavcev.

Prišli so:

Mateja Bohnec – servirka v Portorožu, Jerica Križnik – servirka v Bohinju, Katarina Zupan – servirka v Bohinju.

Odšli so:

Stanko Zagozda – pleskar – izključen, Naim Bahtić – krogličar – izključen, Branko Gužvinec – vzdrževalec v kiko – določen čas, Jerica Križnik – servirka v Bohinju, Borut Pušnik – operater na kontrolni liniji – na lastno željo, Bernardka kavzer – kontrolorka – upokojena, Drago Kopušar – samostojni komercialist – upokojen, Dževara Zupančič – odnašalka – izključena, Milica Požin – vodja nakladalne skupine, Edvard Sršen – skladiščnik armatur in Peter Kavzer – ključavničar – so umrli v tragediji dne 22. 8. 1990, požar v skladišču gotovih izdelkov.

Poročili so se:

Ljiljana Gavrič in Drago Novak ter Zorica Grgec in Štefan Kajič.

Prirastek v družini:

Nejma Kuč in Esad Musić – hčerko

Sanijo, Borka in Rajko Odžić – hčerko Radano.

September 1990

September smo začeli neobičajno. Zaskrbljeni obrazi, prerazporeditve, čakanje na domu, delo v drugem podjetju, vse to je posledica strahotnega avgustovskega požara. Konec meseca septembra nas je bilo zaposlenih 1380 delavcev od tega 722 moških in 658 žensk.

Prišli so:

Aljozija Jonke – čistilka, Srečko Medvešek – projektant strojne opreme.

Odšli so:

Milena Munda – servirka v Portorožu – za določen čas, Uroš Verač – ključavničar – sporazumno, Almir Kahrimanović – določen čas, Simon Zajc – določen čas, Vlasta Mustač – kontrolorka – predčasna upokojitev, Mira Grabovec – kontrolorka – na lastno željo, Vilma Sedečič – pakirka v brusilnici – upokojena, Suzana Katrančič – sporazumno, Cvetka Vintar – servirka v Portorožu – določen čas, Nataša Kostanjšek – servirka v Portorožu – določen čas, Mateja Bohnec – servirka v Portorožu – določen čas, Katarina Zupan – servirka v Bohinju, določen čas, Frančiška Marinko – kontrolorka – družinska upokojitev, Majda Majcen – brusilka – upokojena, Nataša Golež – čistilka – pomivalka – določen čas.

Kadrovska služba

Zahvale

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža in ata

Petra Kavzerja

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki so nam izrekli sožalja, darovali cvetje in ga pospremili k zadnjemu počitku. Iskrena hvala gospodniku, pevcem in godbi, posebno hvala lovem, gasilcem in kolektivu Steklarna Hrastnik.

Žalujoci: žena Darinka, hči Suzana in sin Peter z družinama

Mnogo prezgodaj smo izgubili našo drago mamo in ženo

Milico Požin

Vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, se iskreno zahvaljujemo. Še zlasti hvala godbi in pevcem za žalostinke, gospodniku za besede ob poslednjem slovesu, župniku za opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi delovnemu kolektivu Steklarne Hrastnik, njenim sodelavkam v skladišču, sorodnikom, prijateljem in znancom za pomoč in izraze sožalja. Hvala vsem, ki so na njen grob darovali cvetje in ki so prišli na njeno poslednje slovo.

Žalujoci: mož Anton, hčerka Marija z družino in sin Janez

Ob tragični in boleči izgubi dragega moža in očeta

Edvarda Sršena

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in pomagali v najtežjih trenutkih. Še posebej se za ne-sebično pomoč zahvaljujemo sosedom Cesta H. Debelaka, delovnemu kolektivu in sindikatu Steklarne Hrastnik, delovni brigadi Tosič, Martinu Plazarju in njegovi ženi. Iskrena hvala Edijevim dolgoletnim pevskim prijateljem moškemu pevskemu zboru Svoboda II za besede slovesa in žalostinke, kot tudi godbi na pihala, vsem govornikom, sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Žalujoci: žena Ani in sin Aco

Ob boleči izgubi drage žene in mame

Slavice Stopinšek

se iskreno zahvaljujemo za podarjeno cvetje in pomoč. Zahvaljujemo se tudi godbi in pevcem za žalostinke, govorniku za poslovilne besede in duhovniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Ignac, sin Darko

Ob smrti moža, očeta in starega očeta

Mihaela Krežeta

od katerega smo se poslovili 23. 9. na pokopališču v Radečah, se iskreno zahvaljujemo steklarski godbi in pevcem za žalostinke, gospodniku krajevne skupnosti in duhovniku pa za opravljen obred. Hvala tudi vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Zahvale

Zdaj ko odhajam v pokoj in se oziram po delovni poti, ki sem jo skupaj z vami, dragi sodelavci in sodelavke prehodila v Steklarni Hrastnik, so moji spomini zapolnjeni z mnogimi lepimi trenutki, ki sem jih preživela med vami. Iskreno se zahvaljujem vsem svojim sodelavcem in sodelavkam v kontroli ter pisarni kontrole kot vsem na izmeni Ranzinger.

Za v bodoče pa vam želim, da bi bilo vaše delo čimbolj uspešno, v osebnem življenju pa vam želim obilo zdravja in sreče.

Vlasta Mustač

Sodelavkam in sodelavcem v izmeni Brglez–Jerman–Meterc se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in prekrasno darilo, ki ste mi ga podarili ob odhodu v pokoj. Še posebej za izkazano pozornost in darilo hvala Milevi in Katici, Subi in Ankici pa za organiziranje prevoza. Vsem skupaj pa izrekam najboljše želje za zdravje in srečo, na delovnih mestih pa uspeh.

Bernarda Kavzar

Odbor za obveščanje: Marijana Polzelnik - predsednica, člani: Milan Crnkovič, Janez Ciglar, Jože Drugovč, Jože Godčedelj II. in Albert Kapelar.

Uredniški odbor: Mili Kobal - glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Alojz Marcen, Ervin Predovnik in Franc Vidovič.

Fotografije Branko Klancar.

Grafična priprava in tisk v nakladi 2200 izvodov tiskarne Formatisk. Naslov uredništva: Steklari, Hrastnik, Cesta 1. maja 14, telefon 0601/41-622, int. 110. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.